

"Uşaq yalnız zəkasının olması ilə balanslı inkişaf edə bilər
rəsonallıq və həssas intellekt harmoniya və bir-birini tamamlayır."

Məktəbdə incəsənət və mədəniyyət planı. Milli Təhsil Sənədləri Mərkəzi. 2001

Filmə sual verin / Maarifləndirici fəaliyyətlər

Uşaqlarla film kəşf etmək unikal təcrübədir; əyləncəli, bu, sinifdə məktəb proqramlarının bütün hədəflənmiş bacarıqları üzərində işləməyə və inkişaf etdirməyə imkan verir çoxsaylı qabiliyyətlər. Özünü anlamaq və dərk etmək, zehni obrazlar yaratmaq, müşahidə etmək, təsnif etmək, icad etmək, başqaları ilə ünsiyyət qurmaq və ya hətta hərəkətlə özünü ifadə etmək, ritm və səs dünyalarına həssas olmaq. Filmlər həmçinin uşaqları öz duyğularını tanımağa və başqalarının hisslərini anlamağa dəvət edir. Hər bir film üçün müəyyən suallar ümumdür; bəzən böyüklər üçün aydın olur, onlar mütləq təbii deyil və uşaqlarla hər bəxış olacaq tənqidi düşüncəni həyata keçirmək və zövqləri inkişaf etdirmək üçün refleksiylərə çevriləcək suallar vermək imkanı.

Bir çox fəaliyyət də hər film üçün ümumidir. "Alətlər qutusu" bütün ibtidai sinif dərslərinə xidmət edən fəaliyyətlərin siyahısını təqdim edir.

fransız (və ya xarici dillər)	Vətəndaş	Anlayın və insanları anlayın	
		Müəllifi və istehsal qrupunu müəyyənə bilərsiniz	Ssenari, rejissorluq, animasiya, musiqi...
		Beyin fırtınası	Şagirdlərin yadda saxladıkları, başa düşdükləri və ya anlamadıkları, hiss etdikləri...
		Hekayəni şifahi və ya yazılı şəkildə danışın	Bir neçə cümlə ilə sonra mümkün qədər qısa bir cümlə ilə.
		Filmin elementlərini müəyyən edin, adlandırın (Lügət) və təsvir edin	Əşyalar, yerlər, formalar, rənglər, səslər... Filmdəki personajları (portret) və onların rolunu təsvir edin.
		Filmi xatırlamağı bacarmaq	Baxdıqdan bir neçə gün sonra. (musiqi uzadılması: musiqi çaxşarlarından istifadə edərək səhnələri xatırlayın).
		Obyektlər arasındakı əlaqələri və mövqələri müəyyənə bilərsiniz	Yer zərfləri, orada, altında, içəridə... Şifahi və/yaxud yazılı (təsvir sənətinin uzantıları).
		Qəhrəmanların hərəkətlərini müəyyənə bilərsiniz, adlandırın və təsvir edin	Hərəkətləri təsvir edən fellərin siyahısını tərtib edin.
		Uydurma ilə reallığı fərqləndirin	Bu fantastika, hekayə, reallıqdan ilhamlanan kontekstdirmi? Bu yuxudur? Bu inandırıcıdır?
		Filmin əsas elementlərini müəyyənə bilərsiniz	Filmi başa düşmək üçün lazım olan personajlar, obyektlər.
		Filmin səhnələrini, əsas məqamlarını müəyyənə bilərsiniz	Neçə səhnə? niyə bu əsas məqamdır?
		Göstəriciləri, zaman və məkan meyarlarını müəyyən edin.	Nə vaxt? Nə vaxta qədər? Yoxsa? Kosmosda personajların mövqeyi.
		Baxış nöqtəsini dəyişdirin	Hekayəni bir neçə personajın nöqtəyi-nəzərindən danışın.
		Filmlə real dünyanı müqayisə edin	Reallıqdakı obyekt (5 hiss) və filmdəki (canlı dünyanın uzantısı).
		Filmdəki personajı təsvir edin	Fiziki və psixoloji olaraq.
		Filmin əhval-ruhiyyəsini təsvir edin	Atmosfer, atmosfer nədir?
		Filmləri təsnif edin (vizual kainatlar, hekayələr və s.)	Bir neçə filmə baxdıqdan sonra.
		Hekayənin vaxtını və yerini müəyyənə bilərsiniz	tarixi, zamansız, xəyal?
		Filmin mesajlarını müəyyənə bilərsiniz	Debatlar və kiçik fəlsəfi seminarlar.
		Filmin müəllifinin niyyətini başa düşmək	Müəllifin dominant niyyəti və onun əsas arqumentləri.
		Bir neçə filmi müqayisə edin	Filmin janrları, vizual və səsli kainatları, hekayə formaları, nitq fiqurları, personajlar, ritm...
		Uşaqların məktəbdən kənarda nələrlə baxdığını ilə bağlı mübahisələr	Səvimli filmlər? Seriallar, bədii filmlər, sənədli filmlər, televiziya proqramları...
		Fərdi və ya kollektiv şəkildə yaradın	
		Yeni bir baxışq təsəvvür edin	Təfəkkülün başlanğıcını müqayisə edin və seçimi izah edin (plastik sənətlərin genişləndirilməsi: film afişası).
		Filmin dialoqlarını təsəvvür edin	Sonra filmə baxarkən oxuyun.
		Filmdəki şəkillərlə kitab hazırlayın (uşaq rəvayətçilər)	Rəvayətçinin seçiminə izah edin: birini və ya üçüncü şəxsədə, indi və ya keçmişdə danışın...
		Filmdən çəkilmiş kadrlardan bir film hekayəsi yaradın	Başlıq əlavə edin: 9-12 yaş üçün üçün kamera hərəkətlərini təyin edin (vizual incəsənət genişləndirilməsi).
		Yeni bir xarakter yaradın	Tarixdə öz yerini tapacaq bir xarakter. İnsan, heyvan, obyekt və ya abstraksiya... (şəxsələdirmə).
		Bir başlanğıc və bir son təsəvvür edin	Filmdən əvvəl bir başlanğıc, yeni bir son və ya filmin davamı. İki fərqli sonluq...
		Filmin bir anını və ya elementini dəyişdirin və yeni hekayəni təsəvvür edin	filmin əsas elementi və ya ikinci dərəcəli elementi. Bas filmdəki cənsiz bir şey cənsizləndir?
		Filmin qrafikini yenidən yaradın	Nizamsız cümlələrdən (filmdəki şəkillərlə plastik sənətlərin uzadılması).
		Fikirələrinizi və emosiyələrinizi ifadə edin	
		Film haqqında şəxsi fikrinizi bildirin	Baxış nöqtələri, yaxınlıqlar. Fikrinizi müdafiə edin. Niyə az, çox, ehtirasla... sevirəm?
		Şəxsi təcrübənizlə müqayisə edin	Film sizə şəxsi təcrübənizi xatırladırmı?
		Duyğularınızı tanıyın və başqalarının hisslərini anlayın	Duyğularınızı müəyyənə bilərsiniz və ifadə edin. Sınıf dialoqu. Duyğular lüğətinə baxın.

Plastik sənətlər	Vətənpərvərlik	1	Özünü tanıyın və sənətə həssas olun
		2	Filmin vizual dünyalarını təhlil edin
		3	Sənət tarixi, bədii cərəyanlar... Müxtəlif bədii ifadələrin kəşfi və müqayisəsi.
		4	Digər təmsilçilik formaları ilə müqayisə edin
		5	Məsələn, sənət tarixində bir alma (dünyaya bəxş kimi bədii ifadə).
		6	İstinadları müəyyənləşdirin
		7	Kinematografiya, ədəbi, təsviri əsərlərlə müqayisə edin...
		8	Təcrübə edin və yaradın
		9	Dekorun planını tərtib edin, məkanı təmsil edin
		10	Əsas elementlər, personajların sayahatları...
Plastik sənətlər	Vətənpərvərlik	1	Bir xarakter və ya obyektə təmsil edin
		2	Rəsmdə və həcmdə (modeləşdirmə gili) sonra müqayisə edin.
		3	Çərçivə ilə təcrübə edin
		4	Kamera ilə. Yaxından, kameradan kənarda... Fayla baxın: kino leksikonuna.
		5	Sınıfdə film və ya animasiya çəkin
		6	Kamera (stop hərəkət), video kamera və ya planşet. Taumatrop və ya flipbook hazırlayın.
		7	Hekayə yaradın (filmə izləməzdən əvvəl)
		8	Filmdəki 2 və ya 3 təsvirə əsaslanan hekayəni təsvir edin, sonra çatışmayan şəkilləri çəkin.
		9	Film posteri yaradın
		10	Elementlərin seçimi, tərtibat (Fransız genişlənməsi və ya xarici dillər, başlığı təsvir edin).
Plastik sənətlər	Vətənpərvərlik	1	Uyğun kinematografiya texnikası
		2	Səhnələşdirmə texnikasını müəyyənləşdirin
		3	Flashback və digər hekayə alətləri.
		4	Sinematik lüğətdən istifadə edin
		5	Fayla baxın: Kino lüğəti.
		6	Film üçün hekayə lövhəsi yaradın
		7	Filmin şəkillərindən vinyetlər çəkin (Fransız genişlənməsi və ya xarici dillərdə).
		8	Digər ifadə formaları ilə müqayisə edin
		9	Roman, şeir, komiks, rəs. heykəltəraşlıq, teatr, sənədli film, reklam...
		10	Animasiya texnikasını müəyyənləşdirin
Plastik sənətlər	Vətənpərvərlik	1	Əl çəkmə, stop motion, kompüter.
		2	Yeni peşələr kəşf edin
		3	Ssenari müəllifi, rejissor, animator, prodüser, səs mühəndisi... Fayla baxın: kino peşələri.

Musiqi	Velosipedlər	
	1	Səs elementlərini təsvir edin və müqayisə edin
	2	Oxşartıqları və fərqləri müəyyənləşdirin.
	3	Musiqinin rolunu başa düşmək
	4	Səhnə və obrazlara əlaqəsi. Film olmadan soundtrack. Müxtəlif musiqi ilə çıxarış.
	2	Filmdən musiqini oxuyun
	3	Tək və ya xorda, alətlərlə və ya alətsiz.
	2	Filmdən səs effektini təqdim edin
	3	Əllər, ağız, əzilmiş kağız kimi sadə vasitələr...
	3	Film üçün musiqi və/yaxud səs effektləri yaradın
		Sadə vasitələr, səs, əllər və ya musiqi alətləri... Filmlə təsirləri anlayın.

EPS	Yələddəşdir		Bədən dilini qurun	
	1	2	Təkrar oynat, Filmdən səhnəni təkrar et	
	3	4	Dialoqlar və ssenarilər, Teatr tamaşası, mimika. Duruşları, üz ifadələrini təqdim edin.	
	5	6	Bədəninizlə hərəkətləri təkrarlayın	
	7	8	Personajların hərəkəti, ağaclar, buludlar, mücərrəd formalar...	

[illegible]